

K R A K U S

SRODA 10 KWIETNIA, 1822. NR: 72.

KRONIKA NARODOWA.

Roku 1514 Polacy pod dowództwem Konstantego księcia Ostrogińskiego, Jerzego Radziwiła, Jana Swierczowskiego i Wojciecha Sampolińskiego, mając samego króla Zygmunta w odwodzie z 4000 jazdy; uderzają na Czeladyna pod Orszą i chwalebnie odnoszą zwycięstwo. -- Wódz ten z 8miu wojewodami, 37. rannymi panami i kniaziami, i wielu bojarami, dostaje się do niewoli. -- 40,000 nieprzyjaciela padło na placu, lecz i Polacy wielką także stratę ponieśli w ranionych. --

---

UCINKI.

NA WRAŻAJĄCEGO SIĘ NIESŁUSZNIE UCINKAMI.

Można czasem z przymówki słusznie raka upiec,
Bo rigdy epigrama bez celu niebywa;
Lecz kto się do niej przyzna i na nią się gniewa,
Za wielkiem pozwoleniem: jest największy... grzesznik!

NA SIEBIE SAMEGO.

Panie niejestem godzien, minuty być w niebie!...
Lecz... ktoby też ucinki chciał pisać na siebie?...

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

Grecya. Oficerowie zagraniczni z Marsylii przybyli, zaprowadzają pomiędzy Grekami sztukę wojenną na sposób europejski; szczególnież artylleria mocno udoskonaloną została.--

Janina. O sposobie śmierci Alego baszy Janiny rozmaite są wiadomości tak jednie drugim przeciwne, że niewiadomo którym wierzyć a raczej trudno dać wiarę aby z nich którakolwiek prawdziwą była. Podług ostatnich, był to znowu jakiś Hassan basza, który go zabił. Za wujkiem jego jak rozjuszony lew zawołał Ali: " Stój! czego chcesz?-- Przynoszę firman sultański. " Oddaj się Panie losowi rzuć dalej Hassan, modl się do Boga i Proroka, głowa twoja poddać się musi. -- Co! krzyknie Ali, głowa moja nie tak łatwo się poddaje!,, (*A miał się podać na łaskę???*...) To rzekłszy strzelał z pistoletów, z fuzyi i wielu prócz samego Hassana poranił. (*Czy podobna ażeby jeniec wojenny mógł mieć zostawione przy sobie tyle broni nabej???*...) Lecz nagle trafiła i jego także kula, druga mu pierś przeszła. Padł, wołając na jednego ze swoich wierznych: " Biegnij przyjacielu! zamorduj biedną Wasali, aby się nie stała lupem tych psów!..., (*Co za sprzeczności z poprzednimi wiadomościami!!!.*) Wartość szabli Alego, samemi bryllantami wyłożonej, wynosić miała million piastków, a kaftan dwanaście milionów!!!... Skarb zaś tylko sto milionów. -- *To wszystko zebrane w jedno, wielkie ma podobieństwo do bajki!!!... --*

R O Z M A I T O Ś C I.

Na wyspie Unalaszka jednej z Alkutskich, z dnia 1. na 2gi Marca r. 1820, osobliwsze zdarzyło się zjawisko, które dowodzi, że wyspa ta z morza niegdy przez wybuch wulkaniczny wydobytą została. Noc była ciemna i burzliwa. Od wschodu wiatr był mocny. Nagle powstało gwałtowne trzęsienie ziemi z grzmotami podziemnymi. Wkrótce cała atmosfera zdała się być w płomieniach, że ciemność nocy znikła prawie zupełnie. Potem piasek i popiół jak deszcz gęsty padał że już nic o dwa kroki niemożna było rozpoznać; a nawet oczu otworzyć. Straszliwy ten fenomen trwał do dnia. Woda morska była nieślychanie mętna, a rzeczna miała kolor i gęstość piwa a taki stopień goryczy, że jej pić niemożna było, bez uczucia boleści w gardle. Chciano potym zbliżyć się do wyziewu, ale powietrze w bliskości tego miejsca tak było zaraźliwe, że niedało dostąpić.

Podług ostatnich wiadomości, także i góra Hekla czyniła w tym roku wielkie wybuchy. Co najdziwniejsza, że o milę znajdowano potym kamienie 80 funtów ważące opalone, które z siebie powyrzucała.

Słychać że Austryja wydała już manifest przeciwko Turcyi.